Hallituskauden saldo: vahvistuuko vai heikkeneekö kuntatalous?

Valtion toimenpiteiden kuntataloutta vahvistava vaikutus vuonna 2019, milj. euroa[1]

Menorajoite	830
Menorajoitteen toimiin liittyvä valtionapujen muutos	-90
Indeksijäädytysten vaikutus kuntien tuloihin	-320
Maksuperusteiden muutokset	60
Kiinteistöveron korottaminen	100
Yhteensä	580

[1] Taulukossa ei ole huomioitu kilpailukykysopimuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden vaikutuksia.

[Kuntalehden artikkeli Kuntaliiton näkemyksistä]

Huom. Julkisen suunnitelman kuntatalouden kehitysarviossa hallitusohjelman sopeutustoimien arvioidaan vahvistavan kuntataloutta noin 200 milj. eurolla.

Kuntien valtionosuuteen vuonna 2019 vaikuttaa indeksitarkistuksen jäädytyksen ohella myös lukuisia muita poliittisia päätöksiä

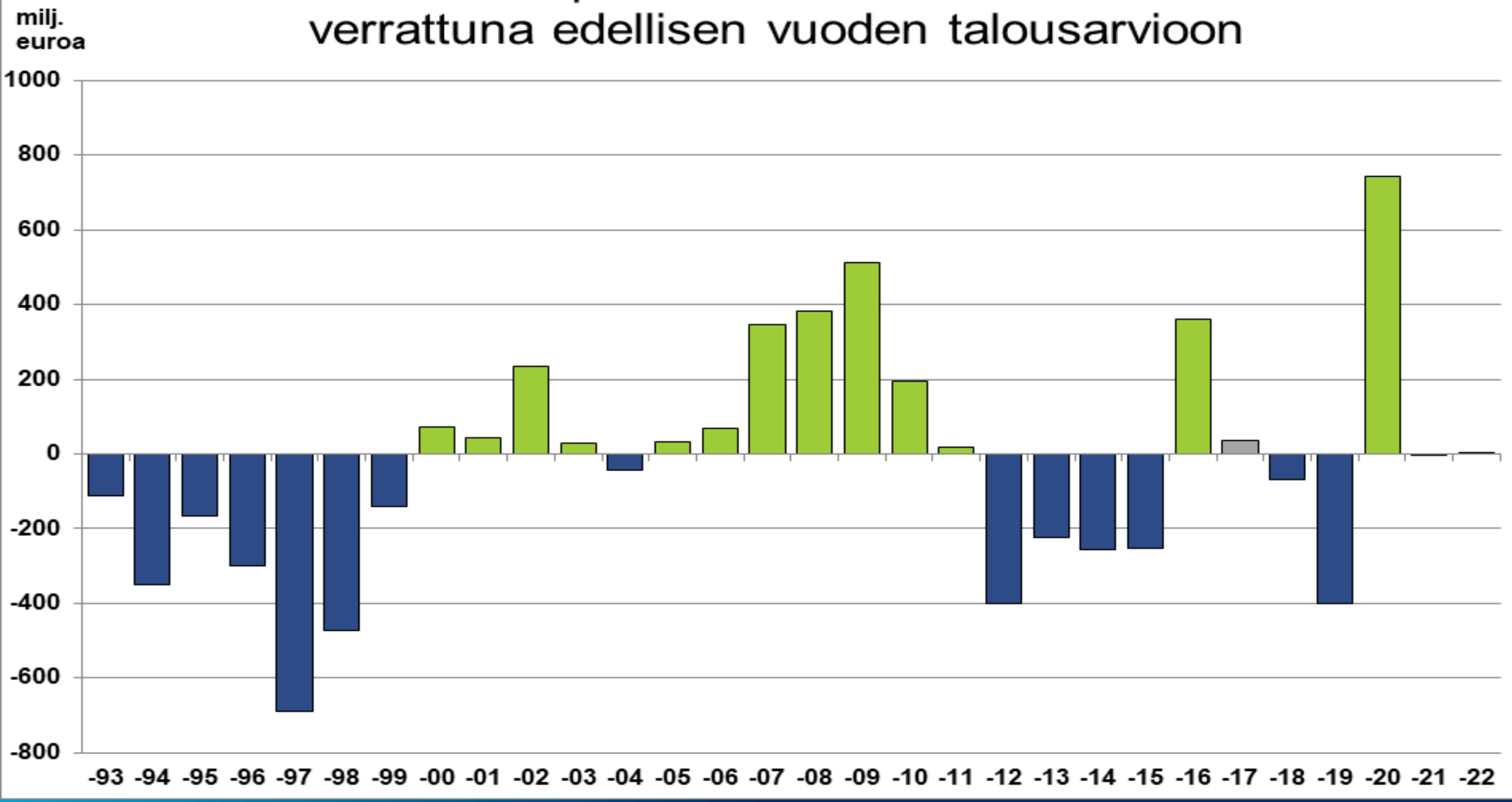
- Poliittisiin päätökset / Muutokset laskennallisissa kustannuksissa:
  - » Omais- ja perhehoidon kehittäminen (-25 milj. €)
  - » Vanhuspalveluiden henkilöstömitoituksen tarkistaminen (-16,5 milj. €)
  - » Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistus (-85 milj. €)
  - » Yli 3-vuotiaiden lasten ja kasvattajien suhteen muutos (-2 milj. €)
  - » Reseptien voimassaolon pidentäminen (-3 milj. €)

- Poliittiset päätökset / Lisäykset yht.:
  - » Lastensuojelu ja lapsiperheiden kotiapu (+15 milj. €)
  - » Vanhusten kotihoito ja veteraanien kotiin vietävät palvelut (+1 milj. €)

- Poliittiset päätökset / Muut
  - » Kannustin / Digitalisaatio -40 milj. €
  - » Kiky -497 milj. € / lisää -30 milj. €
  - » Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus -10 milj. €
  - » Kriisikunnat -10 milj. €
  - » Pitkäaikaistyöttömien eläketuki (vähennys pieneni 6 milj. €)
  - » Perustoimeentulotuki 331 → 436 milj. €

- Muita tarkistuksia ovat mm. sairastavuustiedot, työllisyystiedot, veromenetysten kompensaatiot, kustannustenjaon tarkistus, kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuus, lääkintähelikopteritoiminnan rahoitus

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen verrattuna edellisen vuoden talousarvioon

Kuntien ja kuntayhtymien talous, mrd. €

(painelaskelman mukaan)

	2016	2017	2018	2019	2020 1)	2021	2022
Toimintakate	**-27,78**	**-27,51**	**-28,05**	**-29,03**	**-11,77**	**-12,06**	**-12,39**
Verotulot	22,10	22,54	23,17	24,22	13,65	13,27	13,54
Käyttötalouden valt.os.	8,83	8,54	8,71	8,20	2,42	2,25	2,26
Rahoitustuotot ja kulut, nett	0,27	0,37	0,26	0,23	0,30	0,29	0,28
Vuosikate	**3,42**	**3,93**	**4,09**	**3,62**	**4,60**	**3,74**	**3,69**
Poistot	-2,72	-2,75	-2,85	-2,95	-2,71	-2,81	-2,91
Satunnaiset erät, netto	0,38	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Tilikauden tulos	**1,08**	**1,31**	**1,38**	**0,80**	**2,02**	**1,06**	**0,91**
Tulorah. korjauserät	-0,63	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45
Tulorahoitus, netto	3,17	3,61	3,78	3,30	4,28	3,43	3,37
Investoinnit, netto	-3,28	-3,36	-3,58	-3,65	-2,94	-3,07	-3,23
Rahoitusjäämä 2)	**-0,11**	**0,25**	**0,20**	**-0,34**	**1,34**	**0,35**	**0,15**
Lainakanta	18,10	18,25	18,30	18,89	14,77	14,47	14,37
Rahavarat	5,68	5,78	5,98	6,18	6,36	6,36	6,36

1) Talouden paraneminen vuonna 2020 johtuu pääosin siitä, että veroprosenttien ja yhteisöveron jako-osuuden leikkauksista huolimatta kunnille tilitetään vielä aiempien verovuosien veroja aiempien vuosien korkeampien veroprosenttien ja jako-osuuksien perusteella.

2) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto
Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Lähde: Vuosi 2016 ja vuosien 2017-2021 arviot VM 13.4.2018